

Vsetínská knihovna online

Kateřina Janošková

Součástí webových stránek Masarykovy veřejné knihovny Vsetín je samostatný odkaz **Knihovna online**. Tato sekce shromažďuje veškeré služby, které může uživatel vyřídít z pohodlí svého domova, aniž by musel fyzicky navštívit knihovnu. Výrazného významu a využití nabývá tato nabídka v současné epidemiologicky nepříznivé situaci, kdy se lidé více obávají osobního kontaktu a preferují komunikaci online. I z tohoto důvodu klade naše knihovna důraz na existenci online nabídky.

Základem online služeb souvisejících s konkrétním čtenářem je dobře nastavené **čtenářské konto a online katalog** – obojí zřetelně viditelné a přístupné z úvodní strany. V sekci Knihovna online najdeme nabídku na online vyřízení výpůjček. Jedná se především o **prolongaci titulů, objednávku** či **rezervaci** nebo o **meziknihovní výpůjční služby**. Noví uživatelé si mohou online vyřídít „předregistraci“ nebo registraci do knihovny prostřednictvím služby mojeID. Přes mojeID se mohou přihlašovat také do čtenářského konta. Knihovna je i validačním místem pro mojeID. Jednou z novějších výhod pro uživatele je **platba online**, kterou právě v období uzavření knihovny využívalo opravdu velké množství čtenářů, ať k platbě registračního poplatku, tak k platbě upomínek či jiných drobných pohledávek ve spojení s knihovnou. Platbu je možné provést **prostřednictvím platební karty**, případně **bezhotovostním převodem** z účtu pomocí záložky Můj účet na webu knihovny.

Mezi další užitečné online služby knihovny patří **online formuláře**, například rubrika „**Doporučte knihu k nákupu**“, kdy prostřednictvím webového formuláře mohou uživatelé knihovny navrhnout požadovaný titul k nákupu. Následně si pak mohou ověřit, v jaké fázi se jejich požadavek nachází (status: Sháníme x Již ve fondu x Ve zpracování).

Kategorie „online formuláře“ je také hojně využívána pro přihlašování zájemců do kurzů a na vzdělávací akce knihovny. Pro zájemce o zasílání novin a pozvánek z knihovny e-mailem slouží formulář „**Novinky e-mailem**“, po jeho zadání je žadatel zařazen do databáze pro „infoservis“, který zatím provozuje knihovna prostřednictvím online platformy Mailchimp.

Obrovský boom posledních měsíců zaznamenalo **půjčování e-knih**, kdy se počty půjčovaných knih zněkolikanásobily (ve vsetínské knihovně od března 2020 se zdvojnásobily až ztrojnásobily). Masarykova veřejná knihovna Vsetín půjčuje e-knihy online. Díky této službě mají čtenáři přístup k nejnovějším titulům ze současné produkce českých nakladatelů. V nabídce tedy jsou i aktuálně nejžádanější knihy českých i světových autorů. Tento typ služby je možný díky spolupráci s portálem **Palmknihy.cz**. Dále jsou samozřejmě v nabídce odkazy na **e-knihy volně ke stažení z jiných zdrojů** (Městská knihovna v Praze, Databáze knih, Digitální knihovna a další). Těšíme se na připojení k portálu **Knihovny.cz**. Čtenáři knihovny využívají také služby **PressReader** (online přístup k plným textům deníků a časopisů), databáze Anopress a Codexis určené k využití v knihovně.

V rubrice „Knihovna online“ poslouží ke zvýšení uživatelského komfortu třeba také **virtuální videoprohlídka knihovnou** nebo možnost pročíst a prolistovat pravidelný měsíční **magazín** (vkládaný v pdf formátu, kdy web umožní příjemné listování). V době uzavření knihovny získala na popularitě **videa** na youtube kanále knihovny, kdy knihovníci předčítali dětem pohádky nebo tvořili videoupoutávky na e-knihy. Samozřejmostí je odkaz z úvodní strany webu na **sociální síť** (facebook, instagram, youtube kanál).

Při úpravách a rozvoji webu klade knihovna důraz na to, aby byl **responzivní a přístupný**. V tomto směru knihovna rozpracovává novou koncepci, která pomůže vytvořit web jako otevřený prostor pro všechny čtenáře bez rozdílu, tedy i návštěvníky s postižením.

Databáze „Osobnosti Valašska“ www.osobnostivalasska.cz

Výrazným počinem pracovnice regionálního oddělení a studovny Jany Vaculíkové a dalších kolegů bylo v roce 2019 spuštění webového portálu „Osobnosti Valašska“. Jeho cílem je přehledně třídit valašské osobnosti (prozatím přes 600 hesel) dle různých kategorií (obor činnosti, jméno, místo a datum narození / úmrtí, ocenění atd.), a to i za pomoci pokročilého vyhledávání. Součástí báze je databanka médií, databáze „štítků“ činností nebo mapa využívající GPS souřadnic. Osobnosti jsou v mapě zaneseny buď na základě místa narození, nebo místa působení s co největší přesností. Na jednotlivá místa Valašska se tak lze skutečně podívat jako na unikátní „genia loci“. Databázi oceňují nejen studenti, novináři a badatelé, ale všichni, kdo chtějí zjistit více o osobnostech valašského regionu, ať již jsou z Valašska či jiných koutů republiky či zahraničí. Regionální databáze „Osobnosti Valašska“ rozvíjí znalosti o lokální historii (osobnostech, místech, událostech regionu), zvyšuje povědomí o významných osobnostech z nejrůznějších oblastí společenského, uměleckého a vědeckého života. Život těchto osobností je s Valaškem spjat buď od dětství, nebo si k němu vytvořili vztah až v dospělosti a jejich působení v kraji lze propojit s místopisem – významnými regionálními lokalitami. Katalogový web je vystavěn na systému WordPress.

O Masarykově veřejné knihovně Vsetín

Počet čtenářů: 7 515,
počet akcí: 983,
počet návštěvníků: 221 290,
počet výpůjček: 356 826. [1]

Významná ocenění z poslední doby:

- Kamarádka knihovna – ocenění práce dětských knihoven v ČR – 1. místo v roce 2019
- Razítko dobré praxe – Národní síť zdravých měst 2018
- Městská knihovna roku 2014
- Certifikát "Znám svoje ROI", tj.: za každou korunu veřejných prostředků vložených do rozpočtu knihovny poskytla MVK veřejnosti službu v hodnotě Kč 8,00.

V říjnu 2020 proběhla facebooková online událost:

20. pohádková Noc s Andersenem DOMA

„Letošní rok je všechno tak nějak jinak, proto i populární Noc s Andersenem změnila svou podobu. Ve Vsetíně knihovna iniciovala online setkání. Děti s rodiči si doma často postavili bunkr a četli při lampičce nebo baterce, s těstovinami na sladko nebo s mrkvovým salátem. Tvořili rekvizity, oblékli kostýmy nebo jen tak lenošili na gauči a četli. Knihovnice je zásobovaly nejrůznějšími tipy a podněty. Věříme, že v tento večer bylo čtenářských zážitků opravdu hodně.“ [2]

Kontakt na autorku: kjanoskova@mvk.cz

[1] údaje k 31.12.2019

[2] <https://www.mvk.cz/pro-deti/fotogalerie/nocovani-s-andersenem-probehlo-na-vsetinsku-on-line-z-domu/>